

Hrvatska grancica

DVOJEZIČNO GLASILO HRVATA U RUMUNJSKOJ
PUBLICAȚIE BILINGVĂ A CROAȚILOR DIN ROMÂNIA

STR. / PAG. 4

INTERVJU S PREDSEDNICOM

STR. / PAG. 7

INTERVJU S MINISTRICOM...

STR. / PAG. 12

SVJETSKI DAN KRAVATE...

ZAJEDNIČKA VEČER
28.10.2017.

DJELATNOST KROZ
GODINU

VEČER KULTURE, ŠPORTA I KRAVATE
U SJEDIŠTU ZAJEDNIŠTVA HRVATA

TVR TIMIȘOARA

Sljedeća emisija na hrvatskom jeziku (repriza) prikazat će se u petak 24.11.2017, u 19.30 sati. Gledajte nas!

REDAKCIJA:
COD ISSN 1841-9925

Redactor șef:
Ivan DOBRA

Redactori:
Lina TINCUL; Daniel LUCACELA; Slavica-Maria
MUSELIN; Maria GIURCHITJA

Colaboratori:
Maria LAȚCHICI; Pr. Davor LUCACELA; Petru MILOȘ

Tehnoredactor:
Zlatko Nikola URSUL

Adresa:
Uniunea Croaților din România
327065 Carașova 22, jud. Caraș-Severin, România
Telefon: 0040-255-232255
Fax: 0040-255-232146
E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com
Web: www.zhr-ucr.ro

UREDNIŠTVO:
ISSN KOD 1841-9925

Glavni urednik:
Ivan DOBRA

Urednici:
Lina TINKUL; Daniel LUKAČELA; Slavica-Marija
MUSELIN; Marija ĐURKICA

Vanjski suradnici:
Marija LACKIĆ; Vič. Davor Lukačela;
Petar Miloš

Tehnoredaktor:
Zlatko Nikola URSUL

Adresa:
Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj
327065 Carașova 22, Caraș-Severin, România
Telefon: 0040-255-232255
Fax: 0040-255-232146
E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com
Web: www.zhr-ucr.ro

www.zhr-ucr.ro

TVR 3

Sljedeća emisija na hrvatskom jeziku (repriza) prikazat će se u četvrtak 23.11.2017, u 11.00 sati (prije podne). Svaka emisija pokušava obuhvatiti ono što je značajno u povijesti i životu hrvatske manjine na rumunjskom prostoru, naše tradicije, običaje i najvažnije događaje iz karaševske zajednice. Gledajte nas!

Radio România Reșița

Svakog petka s početkom od 19:10, na frekvenciji 105,6 MHz Radio Ričice, emitira se naša emisija na hrvatskom jeziku. Slušajte nas!

U OVOM BROJU DONOSIMO / ÎN ACEST NUMĂR:

VEČER KULTURE, ŠPORTA I KRAVATE	STR. 3
INTERVJU S PREDSJEDNICOM R. HRVATSKE	STR. 4
INTERVJU CU PREŠEDINTELE R. CROAȚIA	STR. 5
INTERVJU S MINISTRICOM ZNANOSTI	STR. 7
450 GODINA OD SMRTI MARINA DRŽIČA	STR. 8
NOVA SEZONA "HRVATSKOG GLASA" NA TVR-U	STR. 9
CARU CAREVO, A BOGU BOŽJE	STR. 10
EVENIMENTE CULTURALE PENTRU ELEVI	STR. 11
SVJETSKI DAN KRAVATE	STR. 12
FESTIVALUL INTERNAȚIONAL "ETNICA"	STR. 13
ÎNAINTEA ÎNCHIDERII SEZONULUI ...	STR. 14
C.L. LUPAC ARE UN NOU CONSILIER	STR. 15

CONSILUL LOCAL LUPAC ARE UN NOU CONSILIER

Pe data de 30 octombrie 2017, în corpul doi al Primăriei Lupac s-a desfășurat ședința ordinară a Consiliului Local Lupac

După ce a jurat să respecte Constituția și legile țării și să facă, cu bună-credință, tot ceea ce stă în puterile și priceperea sa pentru binele locuitorilor comunei Lupac, Gheorghe Șera a fost validat în funcția de consilier local al comunei Lupac, așa cum prevedea proiectul de hotărâre de la punctul unu de pe ordinea de zi. Șera revine, astfel, pe postul de

consilier local din partea Uniunii Croaților din România, el ocupând acest loc și în madatul trecut, în perioada 2012-2016.

Din iunie 2016 până la această dată consilier din partea UCR a fost Mihai Vatav, căruia, însă, organizația i-a retras sprijinul politic.

Daniel Lucacela

BLAGDAN SVIH SVETIH U NAŠIM KRAJEVIMA

Na blagdan Svih svetih karaševski se vjernici posebno sjećaju svojih pokojnika.

Toga dana se u svim karaševskim župama održavaju Svete mise, nakon čega svi misni sudionici, predvođeni svećenikom, kreću „procesionom“ prema groblju, gdje obilaze grobove svojih pokojnih i mole za njihove duše.

Katolička crkva, zapravo, 1. studenoga slavi blagdan Svih svetih, to jest svece i svete koje je Crkva proglasila svetima, kao i one koji nisu proglašeni svetima, ali su svojim životom ostvarili ideal kršćanskog života.

To su obični ljudi koji su savjesno obavljali svoj posao i dužnosti, često podnosili nepravde, pokorom i trpljenjem zadovoljili za svoje grijehe i svjedočili veliku požrtvornost. Svi oni pripadaju mnoštvu

svetih i njima je posvećen ovaj blagdan. Toga dana Crkva potiče i na molitvu za duše u čistilištu. To su duše koje su umrle „u prijateljstvu s Bogom“, ali nisu potpuno čiste.

Dan nakon Svih Svetih je Dušni dan. Tada se, 2. studenoga, Crkva sjeća svih vjernih mrtvih, a prema tradiciji se obilaze grobove pokojnika. Međutim, zbog toga što je svetkovina Svih svetih u mnogim zemljama proglašena neradnim danom, običaj obilaženja grobova pokojnika premješten je i na 1. studenog.

Daniel Lucacela

Groblje u Klokotiču

Potreba za radnicima METAL REŠETAR d.o.o.

Moje 2 firme imaju u ovom trenutku potrebu za zapošljavanjem 5-10 radnika koji bi bili voljni doći raditi u Hrvatsku. Smještaj ćemo im osigurati, a početna neto plaća bi bila 600-700 eura.

Zanimanja koja nas interesiraju su ljevač kalupar, pomoćni radnik u ljevaonici, bravar, krovopokrivač, limar, pomoćni radnik za rad na visini.

Čime se sve bavimo možete pogledati na internetu –www.resetar.org

U slučaju bilo kakvih pitanja možete me slobodno kontaktirati na: Tel/Fax +385 1 33 95 070 ili na e-mail: metal.resetar@zg.t-com.hr

Želimir Rešetar

Obavijest

Shodno dogovoru između rukovodstva Zajedništva Hrvata i liječnika obiteljske medicine iz Karaševa, dr. Andi Gušca je stavljen na raspolaganje, za vrijeme zimskog razdoblja, trodnevni besplatni smještaj (utorkom, srijedom i četvrtkom) u jednom od apartmana s prvog kata zgrade Zajedništva u Karaševu.

ÎNAINTEA ÎNCHIDERII SEZONULUI DE PESCUIT

Ca orice pescar împătimit al regelui apelor de munte am căutat o zi cu mult soare și vreme frumoasă pentru a mai face o ieșire la un pescuit de păstrăv înainte de închiderea sezonului.

Dar cum vremea din ultima perioadă era foarte ploioasă și rece, iar prognozele meteo nu erau de partea mea, am decis să nu mai aștept și să-mi încerc norocul chiar și în aceste condiții inadecvate. În cazul în care aș fi avut de înfruntat o apă tulbure și cu debit mare pe râul unde urma să pescuiesc, riscul ar fi fost să mă aleg cu 220 km parcurși în zadar și cu câteva glume deplasate din partea soției.

Într-o după masă de luni, după ce am obținut biletul de voie din partea soției, mi-am pus husa cu bețele și trusa cu năluci în mașină și am demarat în trombă spre fascinanta lume a împătimiților irecuperabili, spre lumea pescarilor adevărați. De abia conduceam mașina pe ploaia torențială, dar gândul îmi zbura numai la apa râului, pe care nu prea credeam că o voi găsi limpede în aceste circumstanțe. Am ajuns la locul unde urma să pescuiesc și am constatat, spre surprinderea mea, că apa era foarte limpede, dar cu un debit cu mult peste limitele normale. Iar cum norocul îi favorizează pe cei îndrăzneți, și ploaia s-a oprit, iar eu aveam în fața mea trei, patru ore de pescuit pe un râu de munte cu peisaje minunate, desprinse parcă din basme. Am montat numaid-cât lanseuri cu un echipament semi-light și linie fină, ca nălucă am ales o rotativă nr. 3 meeps Aglia și am început cu câteva lanseuri într-o zonă cu

apă lină, însă fără rezultat. Am continuat să urc în amonte lansând în bulboane cu repezimi între bolovani, însă nălucă s-a dovedit a fi prea ușoară și foarte vulnerabilă la agățături pe albia râului, fapt ce m-a determinat să o înlocuiesc cu o oscilantă mult mai greoaie. Nu prea am avut succes nici cu oscilanta, doar atacuri nehotărâte din partea peștilor, așa că am decis să continui pescuitul până la lăsarea

întunerului numai la oscilante. Dar cum un ghinion nu vine niciodată singur, a început iarăși ploaia, o ploaie de toamnă rece ca gheața, care nu prea dădea semne de încetare. Am zărit în depărtare un loc cu o mică cascada și apă lină și am hotărât să fac câteva lanseuri și acolo, deoarece aveam o premoniție optimistă în privința locului. Am lansat de câteva ori în susul râului, din jos de cascadă, însă doar 2 păstrăviori eliberați imediat, după care am schimbat nălucă cu o rotativă nr. 5, una foarte mare pentru o asemenea apă, dar care s-a dovedit a fi o alegere perfectă pentru ultimele lansări înainte de lăsarea întunerii.

Am lansat paralel cu malul de unde pescuiam eu, apa era lină și adâncă, iar când nălucă a atins fundul apei am început recuperarea. Pe la jumătatea râului am avut parte de un atac feroce, foarte hotărât, am înțepat și am început lupta cu peștele. Am fost sigur că este peștele meu, regele apelor de munte, păstrăvul indigen! Am scos captura din apă, era un exemplar frumos, un mascul de

2,200 kg pe care l-am pozat imediat cu telefonul mobil. În timp ce mă pregăteam să adun ustensilele și să pun păstrăvul în traistă, am călcat în gol printre fâneața de pe malul râului și am plonjat necontrolat în apa rece ca gheața și adâncă de 1.5 m. Am simțit până în măduva oaselor răcoarea apei de munte, care nu avea mai mult de cinci, șase grade. Noroc că am pozat peștele înainte de bălăceală, deoarece celularul neperformant, nerezistent la apă, trebuia dus la reparații a doua zi. Sincer să fiu, cred că o să-mi amintesc cu plăcere toată viața de fiecare amănunt din această aventură cu peripeții frumoase! **Petru Miloș**

VEČER KULTURE, ŠPORTA I KRAVATE

U središnjem sjedištu Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj održana je u subotu 28. listopada večer zahvale za njegovatelje i promotore karaševskog folklora i športa.

Večer je imala, prije svega, zahvalni karakter, a prisustvovali su, između ostalih, mladi članovi folklornog ansambla "Karaševska zora", istinski čuvari tradicije karaševskog predjela, te sportaši koji su pod pokroviteljstvom Zajedništva Hrvata ostvarili veoma dobre rezultate na domaćim i inozemnim nogometnim natjecanjima. Budući da je listopad mjesec u kojemu se tradicionalno 18. listopada obilježava Svjetski dan kravate, na događaju iz sjedišta Zajedništva promovirana je i kravata, kao hrvatski univerzalno poznati i cijenjeni simbol, kao spona Hrvatske i cijeloga svijeta.

Nazočne na kulturno-društvenom događaju pozdravio je predsjednik ZHR-a Slobodan Gera te naglasio da je zajednička večer i ugodno druženje radost za sve okupljene i samo mali doprinos organizatora za djelovanje mladih entuzijasta na kulturnom i sportskom planu. „Prigodom današnje večeri kulture, folklora i športa te proslave Svjetskog dana kravate, posebna mi je čast da vam se u

moviranja našeg hrvatskog identiteta. Istodobno, slaveći večeras i obilježavanje Dana kravate ovdje, u našem Zajedništvu iz Rumunjske, dozvolite mi da Vam kasnije ispričam i priču o kravati, odakle ona zapravo dolazi i što ona znači.

Pozdravljam sve članove Koordinacijskog odbora ZHR-a, a posebice KUD Karaševsku zoru i sportaše koji su uspješno predstavljali našu organizaciju na raznim manifestacijama u državi i inozemstvu. Također, pozdravljam i naše izaslanstvo iz Zajedništva koje je sudjelovalo u Republici Hrvatskoj, u Zagrebu, na proslavi Prvog Festivala kravate i uspješno predstavljalo najstariju hrvatsku dijasporu. Naše ste blago upravo vi, istinski promicatelji tradicijske baštine karaševskoga kraja i nepresušna vrela odakle energiju crpi kulturna djelatnost naše zajednice. U ovim vremenima kad sve više ljudi napušta svoja ognjišta u potrazi za boljim životom u zapadnim zemljama, daleko od rodnog mjesta, o nama samima ovisi šta će biti nadalje s nama i našom zajednicom. U tom smislu upravo ste

svim prisutnima na ogromnom doprinosu u očuvanju svega onoga što su nam naši stari ostavili", rekao je, međuostalom, Slobodan Gera.

Karaševska zora je samo u ovoj godini sudjelovala i dobila nagrade i priznanja na mnogobrojnim prestižnim folklornim festivalima u svim krajevima Rumunjske. Dakako, iza svih tih nastupa krije se ogroman rad, višesatne probe i veliki entuzijazam. Ansambl uvijek nastupa u tradicionalnoj karaševskoj nošnji, koja je neizostavno obilježje naše zajednice i izniman vizualni događaj. Posredstvom ansambla, tradicionalna karaševska nošnja iznimne vrijednosti i ljepote prikazana je u cijelom svom sjaju, a karaševske stare pjesme i plesovi izvedene su pred brojnom publikom na scenama u Bukureštu, Ričici, Sibiu, Sulini, Karaševu, Sighișoari i Ploiești. S druge strane, nogometna reprezentacija Zajedništva Hrvata pobjednik je ovogodišnje edicije malonogometnog turnira odigranog u sklopu manifestacije „Kup raznolikosti“, dok su na ovogodišnjem izdanju Hrvatskih svjetskih igara predstavnici Zajedništva Hrvata osvojili srebrnu medalju u velikom nogometu i još tri brončana odličja u raznim sportskim disciplinama.

Nakon isteka službenog dijela programa, uslijedilo je zajedničko druženje. Večera koju su organizatori priredili u prostranoj i ugodnoj atmosferi, uz ukusno jelo, glazbu i smijeh, protekla je u ugodnom druženju i bila prilika za dobru zabavu i nezaborane trenutke.

Ivan Dobra

ime Zajedništva obratim s nekoliko riječi zahvale za čitav uloženi rad, trud i djelovanje kroz godinu, za vrijeme kojeg ste izdvojili radi pro-

njegovanja i promoviranja svega onoga što sačinjava identitet naše zajednice... Na kraju, još jednom istinski čestitam i zahvaljujem

INTERVJU S PREDSJEDNICOM R. HRVATSKE KOLINDOM GRABAR-KITAROVIĆ

Povodom službenog posjeta Rumunjskoj i susreta s hrvatskom zajednicom iz karaševskih sela, predsjednica Republike Hrvatske Kolinda Grabar-Kitarović dala je ekskluzivni intervju za Hrvatsku grančicu, dvojezičnu publikaciju Hrvata u Rumunjskoj.

U okviru intervjuja u sjedištu Zajedništva Hrvata iz Karaševa predsjednica je istaknula, između ostalog, kako se ekonomska suradnja između R. Hrvatske i Rumunjske ne nalazi na razini na kojoj su trenutačno politički odnosi dviju država. Iako je trgovinska razmjena počela rasti ove godine, nakon pada zabilježenog lani, ona je još uvijek skromna, ocijenila je predsjednica Kitarović i izrazila nadu da će gospodarski forum održan u Bukureštu osnažiti gospodarstva dviju zemalja i rezultirati konkret-

tovo odnose na gospodarskom planu, području gdje uvijek ima mjesta za bolje?

Naravno, odnosi između Hrvatske i Rumunjske su odlični, nemamo otvorenih pitanja između dviju država. Međutim, uvijek postoji prostor na kojem se može proširiti suradnja, a gospodarstvo je dakako jedno od tih područja. Naime, trgovinska razmjena je još uvijek relativno skromna, pogotovo ulaganja koje iznose oko dvadesetak milijuna Eura s hrvatske strane, nešto još manje s rumunjske strane. Prošle godine

vorima, konkretnim poslovima, otvaranjem i jednog i drugog tržišta za međusobne proizvode i usluge i, naravno, za gospodarsku suradnju između naših gospodarstava.

Da li bi se moglo reći da su dvije malene zajednice, mislim na hrvatsku zajednicu u Rumunjskoj i rumunjsku zajednicu u Hrvatskoj, zapravo istinski mostovi povezivanja i prijateljstva koji pridonose odličnim relacijama Hrvatske i Rumunjske?

Naravno, u slučaju Hrvatske i Rumunjske doista jesu, i položaj i jedne i druge zajednice, i hrvatske u Rumunjskoj i rumunjske u Hrvatskoj je doista više nego zadovoljavajući u odnosu na to kako se država, odnosno javna administracija ponaša prema zajednici. Naravno, nikad dovoljno novaca za

nim dogovorima i poslovima. S druge strane, posebno je važno ulagati u poučavanje hrvatskog jezika u Rumunjskoj, rumunjskog u Hrvatskoj te zaustaviti odlazak mladih u druge države, na zapadna tržišta rada, naglasila je Kolinda Grabar-Kitarović.

Kako biste ocijenili bilateralne odnose između R. Hrvatske i Rumunjske, a pogo-

smo čak zabilježili i pad trgovinske razmjene, ove godine ona je ponovno počela rasti, došlo je, dakle, do oživljavanja životnog standarda i u jednoj i u drugoj državi. Ono što se doista nadam jest da će ovaj posjet, a posebno gospodarski forum održan u Bukureštu, pospješiti gospodarske odnose. Očekujem da će gospodarski forum rezultirati konkretnim doko-

financiranje kulturnih i drugih udruga i uvijek moramo činiti što je moguće više kako bismo omogućili ljudima da u ovim uvjetima globalizacije, kad nam mladi prelaze sve više na engleski jezik radije nego na materinji, kad koriste toliko tuđica u svome govoru, da uložimo posebno u poučavanje hrvatskog jezika ovdje u Ru-

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL „ETNICA”

Vineri, 14 octombrie 2017, ansamblul folcloric „Karaševska Zora” a participat la prima ediție a Festivalului „Etnica”, sărbătoare a etniilor și a diversității culturale, care s-a desfășurat la Reșița, pe scena improvizată din fața Casei de Cultură a Sindicatelor.

Membrii formației „Karaševska Zora”, îndrumați și coordonați de Giurgiulena Zoran, au prezentat publicului prezent la manifestarea culturală din orașul de pe Bârzava frumoasele costume populare și o serie de dansuri tradiționale carașovenești.

„Etnica” este un festival al diversității etniilor, al produselor agroalimentare dar și al meșterilor populari din Banat și nu numai. Unul dintre motivele care stau la baza organizării acestui eveniment este promovarea individualității fiecărei etnii și sublinierea ideii de educație multiculturală, dat fiind faptul că în Reșița, alături de români, au coexistat de veacuri mai multe etnii, fiecare dintre ele având propria cultură și identitate (germană, maghiară, sârbă, croată, ucraineană, romă, cehă, slovacă, bulgară, evreiască, etc).

Festivalul „Etnica” a debutat cu o paradă a portului popular, din centrul civic și până la Casa de Cultură a Sindicatelor. Pe scena amenajată în premieră în această zonă a orașului a urcat mai întâi fanfara din Grebenac care a impresionat cu al ei „Treceți batalioane române Carpații”, smulgând aplauze generoase din partea publicului prezent. Au urmat ansamblurile și formațiile de dansuri populare cu spectacole de muzică și dansuri din folclorul croat, bulgăresc, german, sârbesc, românesc și al etnicilor romi din Ungaria.

Festivalul „Etnica” a fost organizat de Asociația Nevo Parudimos în parteneriat cu Primăria Reșița, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale și Casa de Cultură a orașului Bocșa în cadrul proiectului „Rețeaua de orașe care utilizează principiile și activitățile culturale ale

Festivalul a reunit în orașul de pe Bârzava producători agricoli și meșteri populari din Banat, dar și din alte zone ale țării, precum Muntenia, Ardeal sau Moldova, care au avut ocazia să își expună produsele culinare tradiționale, precum și obiectele artizanale. Astfel, la târgul organizat în cadrul festivalului, doritorii au putut achiziționa icoane, împletituri, păpuși înodate, dar și preparate culinare la ceaun sau produse din gospodăriile țărănești.

CLLD pentru a promova incluziunea romilor în Europa”, proiect finanțat prin programul „Europa pentru cetățeni”. Asociația Nevo Parudimos este o organizație apolitică, neguvernamentală, nediscriminatorie, civică și independentă față de alte organe de stat, constituită prin liberă alegere și inițiativa membrilor fondatori în august 2008. Scopul asociației este „Diminuarea discrepanțelor de ordin economic, social și educațional existente în societate”.

Maria Giurchița

SVJETSKI DAN KRAVATE

18. listopada

Da bilo koga upitamo što je to kravata svatko će nam odgovoriti da zna, i reći da je to tkanina, u obliku vrpce, koja se veže oko vrata, preko košulje i upotpunjuje muško odijelo. Može biti od svile ili nekog drugog materijala, raznih boja. Kravata je vrhunac elegancije kod muškaraca. Zapravo odijelo i kravata. A čak i žene znaju ponekad nositi kravatu.

Hrvati iz Rumunjske na Svjetskom danu kravate

Kravata je simbol profinjenosti, uglađenosti, kulture. Kravata se nosi u svečanim prilikama, nose je i oni mlađi i oni stariji, nose je poslovni ljudi, nose je svi kada idu na važne događaje i time pokazuju poštovanje prema tom događaju i prema onima koji na njemu sudjeluju. S kravatom oko vrata svi izgledaju ozbiljnije, svečanije, otmjenije.

A sada dolazi ono drugo pitanje. Da li svi znamo odakle dolazi ime kravata? Dolazi od riječi croata. Da od rijeci CROATA. Na portalu Academie Cravatice, stranici posvećenoj fenomenu i kulturi kravate, stoji između ostalog, da u knjizi Velike povijesti o kravati (La Grande Historie de la Cravate), francuski pisac Francois Chaille, piše o kravati

sljedeće:

"... Oko 1635. godine, nekih šest tisuća vojnika i vitezova, stiglo je u Pariz kao podrška francuskom kralju Luju XIII. među njima je bio veliki broj hrvatskih plaćenika koji su, predvođeni banom, ostali u službi francuskog kralja. Tradicionalna odora s vezanim, oslikanim, maramama oko vrata pobuđivala je pažnju francuskog dvora. Marama su bile napravljene od različitih materijala,

od grubih, koje su nosili obični vojnici, do svilenih i onih od finog pamuka koje su nosili časnici. Taj "hrvatski elegantni stil", potpuno nepoznat u tadašnjoj Europi, oko 1650.

godine biva prihvaćen na francuskom dvoru i postaje modni odjevni predmet među buržoazijom tog vremena kao simbol kulture i elegancije. Osim ljepote, te marama su bile i u mnogome praktičnije nego do tada nošeni kruti čipkasti okovratnici francuskih vojnika i časnika. U Englesku je kravatu donio Karlo II. po svom povratku iz izgnanstva. Kravata je ubrzo osvojila, kao modni odjevni predmet, i cijelu Europu. ..." (www.academia-cravatice.hr).

Znači da su upravo Hrvati bili ti koji su popularizirali taj način vezivanja i nošenja rupca oko vrata. U početku je boja tih rubaca bila crvena. Zašto baš crvena? Crvena jer je crvena boja simbol ljubavi a ti su crveni rupci oko vrata (prema legendi) nosili vojnici koji su ih dobivali od svojih djevojaka pri polasku u boj, kao znak njihove ljubavi.

Na gornjoj slici vidimo kravatu oko Amfiteatra u Puli, najočuvanijeg rimskog amfiteatra na svijetu, projekt ustanove Academie Cravatice, izveden u Puli 18. listopada 2003. godine, a autor instalacije kravate je prof. Marijan Bušić. Prije točno četrnaest godina, 18. listopada, oko pulske Arene svezan je čvor najveće kravate na svijetu.

Hrvatski je sabor 2008. godine, 18. listopada proglasio Danom kravate. Od tada se Dan kravate službeno slavi u Hrvatskoj i u nekim dijelovima svijeta. U Zagrebu je od 14. do 18. listopada ove godine održan Festival Dani Kravate, s nizom javnih aktivnosti i programa koji slave kravatu kao pokretnu hrvatsku, ali i europsku i svjetsku baštinu, s ciljem širenja svijesti o tome da je Hrvatska - domovina kravate. Uz brojne uzvanike koji su se odazvali svečanosti, zanimljivo je istaknuti da su u njoj sudjelovali i izaslanici Hrvatskog svjetskog kongresa koji je sa svojim podružnicama također pomogao obilježavanju Svjetskog dana kravate širom svijeta, **a posebno su uočljivi bili gosti iz Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj, odjeveni u svoje nošnje.**

Znamo da većina nas zna ove podatke o kravati, no obzirom da je prošlih dana proslavljen Dan Kravate preostaje nam samo podsjetiti vas da je kravata odraz stila i profinjenosti, stoga želite li imati stila nosite kravatu!

Maria Lačhici

munjskoj, rumunjskoga u Hrvatskoj. Imamo i istrorunjski jezik koji je posebno zaštićen, dakle, postoji puno toga što nas povezuje. Drago mi je da je katolička crkva u Hrvatskoj dodijelila kapelicu svetoga Ivana Krstitelja rumunjskoj zajednici, rumunjskoj pravoslavnoj zajednici, kako bi mogli prakticirati svoju liturgiju u tom prostoru.

Što bi predsjednica

Republike Hrvatske poručila Hrvatima u Rumunjskoj?

Ustrajte, ustrajte ovdje. Naravno, želimo da se Hrvati i hrvatska zajednica vrte u Hrvatsku ali isto tako želimo unaprjeđivati njihov život u mjestima gdje već stoljećima žive kao manjinske zajednice, kao što je ovdje u Rumunjskoj. Isto tako, želimo zaustaviti one trendove koje postoje i u Hrvatskoj i u Rumunjskoj da nam posebno mladi

ljudi odlaze negdje na zapad, na zapadna tržišta rada, u neke druge države i da ono najvrednije što imamo, naše ljude, gubimo na korist drugih država. Zacijelo, to jest na dobrobit cjelokupne Europske unije, ali ipak je to gubitak za naša društva. Zbog toga trebamo uložiti puno više napora i prema vlastitom narodu u svojoj državi, ali, naravno, i prema našim manjinama u drugim državama.

Ivan Dobra

INTERVIU CU PRESEDINTELE R. CROAȚIA KOLINDA GRABAR-KITAROVIĆ

Cu prilejul vizitei oficiale întreprinse în România și a întâlnirii cu minoritatea croată din satele carașovenesti, președintele R. Croația Kolinda Grabar-Kitarović a acordat un interviu în exclusivitate pentru Hrvatska grančica, publicație bilingvă a croaților din România.

In cadrul interviului din sediul central din Carașova al Uniunii Croaților din România, președintele Kitarović a evidențiat, printre altele, faptul că relațiile economice dintre R. Croația și România nu se ridică la nivelul unde se regăsesc astăzi relațiile politice dintre cele două țări. Cu toate că schimburile comerciale au început să crească în acest an, după căderea de anul trecut, ele sunt în continuare modeste, a declarat președintele Kitarović, exprimându-și totodată speranța că forumul economic susținut la București v-a consolida economiile celor două

țări prin înțelegeri și afaceri concrete. Pe de altă parte, este foarte important a se investi în învățarea limbii croate în România, a limbii

române în Croația, dar și în stoparea plecării tinerilor în alte țări, pe piețele de muncă din vest, a accentuat Kolinda Grabar-Kitarović.

Cum ați evalua relațiile bilaterale dintre R. Croația și România, mai ales relațiile economice, având în vedere că în acest domeniu există întotdeauna loc pentru mai bine?

Desigur, relațiile dintre România și Croația sunt excelente, nu există întrebări deschise între țările noastre. Totuși, întotdeauna există spațiu unde se poate prelungi în continuare colaborarea, iar economia este, categoric, unul dintre aceste domenii. Schimbările comerciale sunt relativ modeste, mai ales investițiile, aproximativ 20 de milioane de euro dinspre partea croată, și ceva mai puțin dinspre partea română. În ultimul an am înregistrat chiar o scădere a schimburilor economice. În acest an schimburile economice au început să crească, avem de-a face, evident, cu o reînviere a standardului de viață în ambele țări. Sper ca vizita aceasta și, mai ales, forumul economic care a avut loc la București să accelereze relațiile economice. Aștept ca forumul economic să genereze înțelegeri concrete, afaceri concrete, să faciliteze deschi-

derea ambelor piețe pentru produse și servicii reciproce și să dinamizeze colaborarea dintre economiile noastre.

Se poate spune că cele două mici comunități, mă refer la comunitatea croată din România și la comunitatea română din Croația, sunt veritabile punți de legătură și prietenie care contribuie la relațiile excelente dintre Croația și România?

Desigur, în cazurile României și Croației este, într-adevăr, așa. Situația celor două comunități, și a comunității croate din România și a comunității române din Croația, este mai mult decât bună având în vedere poziționarea statului sau a administrației publice în raport cu comunitatea. Desigur, niciodată nu există bani suficienți pentru finanțarea asociațiilor culturale sau de alt gen și întotdeauna trebuie să facem cât mai mult pentru a permite oamenilor ca în aceste condiții de globalizare, când tot mai mulți tineri aleg limba engleză în detrimentul limbii materne, când folosesc atât de multe cuvinte străine în limba lor, să investim în învățarea limbii croate în România și a limbii române în Croația. Avem limba istroromână care este protejată în mod special, există, prin urmare, foarte multe lucruri care ne unesc și îmi face plăcere

că biserica catolică din Croația a pus capela Ivan Botezătorul la dispoziția comunității române, comunității ortodoxe române, pentru a putea celebra liturgia religioasă în acest spațiu.

În final, ce mesaj ar dori să transmită președinta Croației croaților din România?

Perseveranți, perseveranți aici. Desigur, ne dorim ca și croații și comunitatea croată să se întoarcă în Croația, dar, la fel, ne dorim să îmbunătățim viața lor în locul în care trăiesc deja de secole ca și comunități minoritare, cum e cazul aici în România.

De asemenea, dorim să oprim acele trenduri care există și în România și în Croația ca îndeosebi tinerii să ne plece în vest, în piețele de muncă din vest sau în alte țări, și ca cel mai valoros lucru pe care îl avem, oamenii tineri, să-l pierdem în favoarea altor țări. Cu siguranță, acest fapt ar contribui la bunăstarea Uniunii Europene în întregul ei, dar ar fi în defavoarea societății noastre și de aceea trebuie să investim mult mai multe eforturi și pentru propriul popor din propria țară, dar și, desigur, pentru minoritățile noastre din alte țări.

Ivan Dobra

EVENIMENTE CULTURALE PENTRU ELEVI

Joi, 19 octombrie, în incinta Căminului Cultural din Carașova, actorii Teatrului de Vest din Reșița au pus în scenă spectacolul pentru copii „Dănilă Prepeleac”, de Ion Creangă, un spectacol realizat de Dan Mirea.

Din distribuția piesei de teatru au făcut parte actorii Marius Tudor, Sorin Fruntelată, Camelia Ghinea, Ana-Maria Cizler, Florin Ibrași, Mihaela Theodora Winter.

vremurilor moderne, iar unii dintre ei au intrat în dialog cu personajele întruchipate.

În data de 27 octombrie, Căminul Cultural din Carașova a fost gazda artiștilor circului „Circo Holiday Show”, care au pus în scenă spectacolul pentru copii „Pipo&Koko”. La spectacol au asistat elevii și profesorii Liceului Teoretic Bilingv Româno-Croat din Carașova, elevii Școlii Generale nr. 1 Carașova, elevii Școlii Generale nr. 2 Carașova, elevii Școlii cu clasele primare din Nermet.

Protagoniștii circului le-au oferit spectatorilor posibilitatea de a descoperi o lume magică, necunoscută, învăluită în mister, cu acrobații și momente amuzante. Înconjurat de un decor de povești, de baloane colorate și porumbei, magicianul a creat o poveste magică în care copiii au făcut cunoștință cu clovnul Pipo și cu papagalul Koko, vedeta show-ului. Cei mici au fost încântați și uluiți, în același timp, de seria de dispariții și apariții care depășeau posibilitatea lor de înțelegere. Spectacolul a fost unul interactiv, creat pentru copiii de orice vârstă, dându-le posibilitatea de a deveni chiar ei mici magicieni

Evenimentul a fost organizat în colaborare cu Căminul Cultural din Carașova, reprezentat prin directorul instituției, Mihăilă Marian. La spectacol au fost prezenți elevii și profesorii Liceului Teoretic Bilingv Româno-Croat din Carașova, Școala Generală nr. 1 Carașova, Școala Generală nr. 2 Carașova, Școala cu clasele primare din Nermet, Școala cu clasele primare din Lupac. Transportul elevilor din localitățile învecinate a fost asigurat de Uniunea Croaților din România, care, de altfel, sprijină acțiunile culturale și educative.

Piesa, adaptare după povestea lui Ion Creangă, a fost pusă în scenă cu mult umor de actorii Teatrului de Vest din Reșița, în regia lui Dan Mirea, și i-a captivat încă de la primele reprezentații atât pe copii, cât și pe adulți. Spectatorii au urmărit cu mare curiozitate și emoție jocul actorilor, care au reușit să-i încante cu o punere în scenă modernă și amuzantă a poveștii lui Dănilă Prepeleac. Copiii s-au amuzat copios de peripețiile lui Dănilă și au descoperit tradiții și obiceiuri vechi, dansuri pe ritmuri populare adaptate

în momentul în care au fost invitați pe scenă pentru a dezlega misterul magiei.

Maria Giurchița

CARU CAREVO, A BOGU BOŽJE

Odnos vjere i vlasti, odnosno politike, stvarnost je koja nikada do kraja nije raspletena...

Ako je isto pitanje postavljeno Isusu i ako mi još danas čitamo isti tekst kao istinit i kao istinitu poteškoću, onda je potrebno trijezno razmisliti i barem teorijski odrediti put jednoga (vjere) i drugoga (politike i vlasti).

O ovoj temi napisano je mnogo rasprava. No, stvarnost opet nije jasna ili barem možemo reći da se i danas isprepliće. Sve se to prelama u čovjeku koji je istovremeno i "politicus" i "religiosus". Pitanje odnosa vjere (ili bolje Crkve) i politike kod nas je danas aktualno. Da li Crkva, vjera, zadire u politiku ili politika teži da zavlada Crkvom?

U napasti je i jedna i druga ustanova da se nametne onoj drugoj kao gospodar ili da iskoriste jedna drugu. U povijesti su poznata razdoblja kada je Crkva dominirala nad politikom, zapravo određivala politiku, ali je poznato i vrijeme kada je politika (kralj) dominirala nad Crkvom. I jedno i drugo razdoblje pokazali su se negativnim, bilo za Crkvu bilo za svjetovnu vlast. Postojalo je nastojanje, a i danas se primjenjuje, barem teoretski, u mnogim državama, rastave države i Crkve.

To se službeno dogodilo u Francuskoj za vrijeme Francuske revolucije, a kasnije se primjenjuje i u drugim državama. Ipak ni u tim državama nije se dogodilo potpuno odjeljenje. Uvijek postoji izvjesna tenzija između jedne i druge Institucije. U zemljama gdje je vladao komunizam to razdvajanje Crkve i države izvedeno je na radikalni način, ali i u njima je bilo napasti da jedna Institucija proдре u drugu. Zar u Rusiji i Rumunjskoj to državna vlast nije pokušala...?

Ne radi se o gospodarenju nad materijalnim dobrima, nego o vladanju vlasti nad Crkvom. Zašto se ponavlja isti problem i zašto izgleda skoro nerješiv? Zato što je isti čovjek, isti građanin, u najviše slučajeva, istovremeno i religiozni čovjek (član Crkve) i građanin i podložnik određene politike. Kroz istog čovjeka prolazi religioznost i političnost. Kako, ili dali je to u njemu dobro razdijeliti?

U principu bi trebalo da i jedna i druga Institucija budu moralne i humane, da su angažirane na sreći i dobru čovjeka. Ne apstraktno i samo 'duhovno', nego realno i kroz realni život. Ne može se reli-

SURSA: www.croexpress.eu

giozni čovjek u politici ponašati kao da nije religiozan, i radi toga što je političan (politicus) odbaciti religioznost. Zar Crkva, kao ustanova kojoj je osnovni poziv kraljevstvo Božje, može ostati nijema ako politika preskače i etičnost i osnovna ljudska prava?

Da li bi time izdala svoj poziv spašavanja čovjeka? Očito da. Da li politika, država, može zatvoriti oči ako se u Crkvama događaju 'nezgodne stvari'? Očito ne može.

Tko god imalo pozna religioznost ili Crkvu, zna da je njezino polje cijeli čovjek u svim svojim odnosima. Ona uči čovjeka da živi korektno prema religioznoj savjesti u sebi i u odnosu prema drugima, u odnosu i prema politici. Crkva i njezini vjernici nužno su jedno, ali s političkom vlašću ipak nije jedno. Svaka politička vlast morala bi u svojem Kodeksu imati elementarne postavke etike koju usvaja i vjernik i nevjernik. Crkva ne smije ispustiti ispod svojeg interesa npr. ljudska prava. Ona su 'dublje' od politike.

Crkva se ne može osloboditi odgovornosti za 'zdravo društvo', ali mora prepustiti politici, koja je razumski proizvod uvjetovan vremenom i kulturom, oblike društvene organiziranosti. Svaka politička stranka ili svaki društveni oblik mora poštivati ljudsku savjest i religioznost i sve što proizlazi iz tog, a model organiziranosti i vladanja nuditi će se prema razumnosti i realnosti.

Crkva treba tražiti od svojih članova da se bore za čovjeka koji će poštivati njihovu vjeru, a način ostvarivanja tog cilja....birat će prema svojem shvaćanju.

Dr. theol. Davor Lucacela

INTERVJU S MINISTRICOM ZNANOSTI I OBRAZOVANJA R. HRVATSKE

U službenom posjetu Rumunjskoj s predsjednicom Kolindom Grabar-Kitarović bila je i prof. dr. Blaženka Divjak, ministrica znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske.

U sklopu programa hrvatske delegacije ministrica Divjak je u srijedu 4. listopada potpisala na Zapadnom sveučilištu u Temišvaru Memorandum o suglasnosti između ministarstva znanosti i obrazovanja Hrvatske i Sveučilišta Zapad u Temišvaru o osnivanju lektorata hrvatskog jezika i književnosti. U Dvojezičnoj gimnaziji u Karaševu, u kratkom intervjuu za našu publikaciju, ministrica Divjak je, između ostalog, izrazila nadu da će budući studenti hrvatskog jezika i književnosti na Sveučilištu u Temišvaru, bez obzira na nacionalnost, doprinijeti dijalogu između R. Hrvatske i Rumunjske te uspješnoj kulturnoj i ekonomskoj razmjeni.

Nalazimo se u dvorištu Dvojezične rumunjsko hrvatske gimnazije u Karaševu. Što bi ste, gospodo ministrice, poručili učenicima ove naše gimnazije upravo u svojstvu ministra znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske.

Hvala lijepa, meni je izuzetno drago da sam danas ovdje u Dvojezičnoj rumunjsko-hrvatskoj gimnaziji u Karaševu. Ja sam sretna ovdje, isto tako vidim lica ove djece, oni su sretni. Ja bi željela da zapravo njihovi svi školski dani budu ovakvi sretni, a da zapravo rastu, rastu u znanju i u gradnji osobnosti. Za hrvatsku manjinu iz Rumunjske posebno je važno očuvanje tog etničkog identiteta ali isto tako je važan dijalog i uklapanje u domovinu Rumunjsku.

Danas ste u Temišvaru potpisali Memorandum o suglasnosti o uspostavljanju lektorata hrvatskog jezika i književnosti. Kako je bilo na temišvarskom Zapadnom Sveučilištu?

Potpisala sam Memorandum o razumijevanju gdje ministarstvo kojem sam ja na čelu, znači Ministarstvo znanosti i obrazovanja, financira lektora hrvatskoga jezika. To je izuzetno važno jer će to biti samostalni lektorat, prvi u Rumunjskoj nakon onoga u Bukureštu, koji uspješno djeluje od utemeljenja iz 1994. godine. Uspostavljanje lektorata u Temišvaru veoma je važno ne samo da bi se hrvatska manjina nego i drugi studenti mogli uključiti i učiti hrvatski jezik. Na taj način će zajedno doprinositi dijalogu između

naše dvije države, a ja se nadam ne samo kulturnoj nego i ekonomskoj razmjeni.

Dakle, Temišvarsko Sveučilište Zapad će uz Bukureštansko sveučilište postati još jedno središte i prilika za učenje hrvatskog jezika i književnosti u Rumunjskoj.

To sigurno jest prilika i za učenike koje su hrvatske nacionalnosti, ali isto tako i za druge učenike. Nama je to izuzetno drago, mi potičemo osnivanje lektorata na stranim visokim učilištima i utemeljenje katedri za hrvatski jezik na sveučilištima u inozemstvu. I dalje ćemo to poticati, i premijer to potiče, a moje ministarstvo, odnosno Ministarstvo znanosti i obrazovanja R. Hrvatske, skrbi za učenje hrvatskog jezika izvan Hrvatske ali i za otvaranje ovakvih lektorata. Izuzetno sam ponosna, mnogi su radili na tome, evo meni je pripala čast da potpišem Memorandum o razumijevanju i to je stvarno slavlje u punom smislu riječi.

Ivan Dobra

450 GODINA OD SMRTI MARINA DRŽIĆA

Ove godine ispunjuju se točno 450 godina od smrti Marina Držića, najvećeg hrvatskog komediografa svih vremena.

Marin Držić – Vidra je najživotniji hrvatski renesansni pisac i temelj hrvatskoga dramskoga repertoara. O pjesnikovom životu sačuvano je malo vjerodostojnih podataka. Rođen je 1508. godine u Dubrovniku, u trgovačkoj pučkoj obitelji, ali još prije njegova rođenja obitelj je izgubila svoj nekadašnji imetak te je tako Držić bio osuđen da cijeli život kuburi s novcem i da se na razne načine snalazi. Nasuprot tradicijskog zanimanja svoje obitelji, više od trgovine zanima ga glazba i književnost za koje pokazuje iznimni talent. Zbog neimaštine dugo nije mogao udovoljiti svojoj velikoj želji za naobrazbom, pa se u Dubrovniku izdržavao različitim poslovima. Neko vrijeme je bio i orguljaš tamošnje katedrale.

Uz potporu dubrovačke vlasti s 30 godina odlazi na studij u Sienu, koja je u to vrijeme bila središte kulturnoga života Europe. Tamo se upoznaje s gibanjima u suvremenoj literaturi, dolazi u dodir s tada aktualnom i visoko cijenjenom plautovskom komedijom i vodi bogati društveni život. Iako nije završio studij, Držićev boravak u Sieni prekretnica je u njegovoj književnoj karijeri jer se tijekom tamošnjeg šestogodišnjega boravka pretvorio u pravoga dramatičara.

U Držićevu životu traje stalan sukob između domovine i inozemstva, siromaštva i bogatstva, želje za mirom i želje za pustolovinom, između zova književnosti i zova politike. A u njegovu djelu vidljiv je sudar tradicionalnosti i inovacije, domaćih i stra-

nih elemenata, fikcije i zbilje, komičnog i tragičnog. U proturječjima se, naime, krije sve što je za Držića važno.

Nakon povratka iz Siene, Držić nalazi svoje sugrađane željne zabave i spremne uključiti se u svaku vedru i veselu pokladnu zabavu. Dubrovčani renesansnoga vremena prihvatili su i rado gledali pastoralu i komediju. Smijali su se i uživali u prikazivanju smiješnih strana života što je sadržavala Držićeva komedija. Zanimljivo je napomenuti da su mnogi Držićevi likovi bili stvarni ljudi koje su gledatelji u predstavi prepoznavali i to u autentičnim situacijama, stvarnim događajima ili po govoru. Držićevim glumcima tako je, osim glumačkoga i pjevačkog talenta, trebalo i hrabrosti za izlazak pred dubrovačku publiku jer publika bi, prepoznavši likove i događaje, osim smijehom, znala reagirati i gađajući glumce pokvarenim narančama.

Najveći broj njegovih poznatih djela napisan je između 1548. i 1558. pa se to razdoblje naziva Držićevo doba. Tada je nastala komedija Pomet, koja je u cijelosti izgubljena; pastoral Tirenja; farsa Novela od Stanca;

pastoral Venera i Adon; komedija Dundo Maroje; lirske pjesme Pjesni ljuvene; komedije Pjerin, Arkulin, Mande, Džuho Krpeta i Skup; pastoral Grižula i jedina tragedija koju je napisao Držić, Hekuba.

Držić se sa svojim djelima jednostavno uključio u raspoloženje koje je vladalo u Dubrovniku, pa je u svoje vrijeme uživao veliku popularnost. Ipak, zbog svojih komedija u kojima su se počesto

Spomenik Marina Držića u Dubrovniku, kojeg je u bronci izradio Ivan Meštrović

prepoznati mogli neki dubrovački vlastelini, što im se baš i nije svidjelo, Držićeva djela u Republici nisu bila dobrodošla, a možda je to i razlog što su stoljećima bila zaboravljena, kao uostalom i sam pisac. Tek početkom ilirskog pokreta Držićeva djela opet pronalaze put do šire publike. Tridesetih godina prošloga stoljeća postavljen je na pozornicu Dundo Maroje, najpoznatija njegova komedija, a Držić postaje vrlo poznat te s margine ulazi u samo središte hrvatske književne povijesti. On je danas jedan od najizvođenijih hrvatskih dramskih autora, i ujedno jedan od pisaca kojima se književna znanost najviše bavila.

Daniel Lucacela

NOVA SEZONA „HRVATSKOG GLASA“ NA TVR-U

Nakon tromjesečne ljetne pauze vraćamo se s novim emisijama na hrvatskom jeziku na kanalima rumunjske nacionalne televizije TVR3 te na regionalnoj TVR Timișoara.

Jesensko izdanje, dakle, otvorili smo 20. listopada, na regionalnoj postaji TVR Timișoara, sa svježom reportažom o posjetu predsjednice Republike Hrvatske Kolinde Grabar Kitarović našoj zajednici u naseljima Karaševo, Klokotič i Lupak. U sklopu emisije imali smo i dva ekskluzivna intervjua, s predsjednicom Grabar-Kitarović te s ministricom znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske Blaženkom Divjak.

Uslijedit će u prosincu reportaža o festivalu „U dolini rijeke Karaša“, održan u Karaševu u kolovozu mjesecu i na kojem su osim Karaševske zore, formacije Zajedništva Hrvata, nastupili kulturni ansambli Njemaca, Rutena, Bugara, Mađara, Rumunja ali i dva ansambla iz Republike Hrvatske, riječ je o kulturno-umjetničkom društvu „Jankovci“ iz Starih Jankovaca i kulturno-umjetničkom društvu „Petar Zrinski“ iz Vrbovca.

Nova 2018. godina će doći s reportažom o „Klokotičkim tamburašima“, o grupici mladih entuzijasta koji su zajedno od nulice počeli učiti svirati tambure (iako je tambura kao instrument strana domaćem karaševskom folkloru) te koji su uspjeli u rekordnom vremenu stvoriti ansambl i nastupati pred raznom publikom u našoj zemlji i van nje.

U veljači nastupat će i reportaža o dvojici ponajboljih karaševskih harmonikaša: Milja Paletič i Petar Birta iz Klokotiča, koji su početkom 70-tih godina počeli zajedno svirati i s vremenom skupljati slavu ne samo u sedam hrvatskih sela karaševskog bazena već i šire.

O točnom vremenu prikazivanja naših emisija bit ćete unaprijed i redovito obaviješteni svakoga mjeseca, na početnoj strani časopisa Hrvatska grančica. Ukoliko, pak, ne uspijete vidjeti neku od emisija „Hrvatski glas“ nas na televizoru, moći ćete je pratiti na facebook stranici Hrvatske grančice, gdje ćemo je objaviti naknadno prikazivanju na malim TV ekranima.

Gledajte nas!

Daniel Lucacela